

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

เรื่อง แนวทางสำหรับเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการกำหนด
ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย
พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดแนวทางสำหรับเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการกำหนดให้
เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องมีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับการดำเนินการ
ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียและผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย
พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“อาคารประเภท ก.” หมายความว่า อาคารประเภท ก. ตามประกาศกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย
ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยแบ่งเป็น
๓ ชนิด ดังนี้

(๑) อาคารประเภท ก. ชนิดที่ ๑ อาคารอยู่อาศัย ได้แก่ อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับ
ใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕๐๐ ห้องชุดขึ้นไป

(๒) อาคารประเภท ก. ชนิดที่ ๒ อาคารพาณิชย์ ได้แก่

(๒.๑) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นห้องพักรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือ
กลุ่มของอาคารตั้งแต่ ๒๐๐ ห้องขึ้นไป

(๒.๒) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน
หรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร
ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๒.๓) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชน
ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๒.๔) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้น
ของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๒.๕) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่
๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๒.๖) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือ
กลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๓) อาคารประเภท ก. ชนิดที่ ๓ อาคารสถานพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๓๐ เตียงขึ้นไป

“อาคารประเภท ข.” หมายความว่า อาคารประเภท ข. ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทอาคารเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยแบ่งเป็น ๓ ชนิด ดังนี้

(๑) อาคารประเภท ข. ชนิดที่ ๑ อาคารอยู่อาศัย ได้แก่

(๑.๑) อาคารชุดที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐๐ ห้องชุด แต่ไม่ถึง ๕๐๐ ห้องชุด

(๑.๒) หอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยหอพักที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕๐ ห้องขึ้นไป

(๑.๓) หอพัก ห้องเช่า ห้องแบ่งเช่า หรือกิจการอื่นในทำนองเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๒๕๐ ห้องขึ้นไป

(๒) อาคารประเภท ข. ชนิดที่ ๒ อาคารพาณิชย์ ได้แก่

(๒.๑) โรงแรมที่มีจำนวนห้องสำหรับใช้เป็นห้องพักรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๖๐ ห้อง แต่ไม่ถึง ๒๐๐ ห้อง

(๒.๒) สถานบริการประเภทสถานอาบน้ำ นวดหรืออบตัว ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป

(๒.๓) อาคารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนของทางราชการ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของทางราชการ ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๒.๔) อาคารที่ทำการของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ หรือของเอกชนที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๒.๕) อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า ที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒๕,๐๐๐ ตารางเมตร

(๒.๖) ตลาดที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑,๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

(๒.๗) ภัตตาคารหรือร้านอาหารที่มีพื้นที่ให้บริการรวมกันทุกชั้นของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๕๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่ถึง ๒,๕๐๐ ตารางเมตร

(๓) อาคารประเภท ข. ชนิดที่ ๓ อาคารสถานพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลของทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมกันทุกชั้นของอาคารหรือกลุ่มของอาคาร ตั้งแต่ ๑๐ เตียง แต่ไม่ถึง ๓๐ เตียง

“ที่ดินจัดสรรประเภท ก” หมายความว่า ที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่าย ตั้งแต่ ๕๐๐ แปลง หรือเนื้อที่มากกว่า ๑๐๐ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรร

เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔ ฉบับลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

“ที่ดินจัดสรรประเภท ข” หมายความว่า ที่ดินจัดสรรที่รังวัดแบ่งเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่าย ตั้งแต่ ๑๐๐ ถึง ๔๔๔ แปลง หรือเนื้อที่ ๑๔ ถึง ๑๐๐ ไร่ และได้รับอนุญาตให้จัดสรร ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๙ เป็นต้นไป ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ที่ดินจัดสรร เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๔ ฉบับลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

“ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน” หมายความว่า ระบบบำบัดน้ำเสียที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือผู้รับจ้างให้บริการจัดให้มีขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์หลัก ในการให้บริการบำบัดน้ำเสียที่รวบรวมจากชุมชน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓

“การเลี้ยงสุกรประเภท ก” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุนหรือลูกสุกร ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์เกินกว่า ๖๐๐ หน่วย ตามประกาศกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

“การเลี้ยงสุกรประเภท ข” หมายความว่า การเลี้ยงสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุนหรือลูกสุกร ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่มีน้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ ๖๐ หน่วย แต่ไม่เกิน ๖๐๐ หน่วย ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

“แหล่งกำเนิดมลพิษ” หมายความว่า แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสีย ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒ แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องมีความควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐ แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีดังต่อไปนี้

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ		ระยะที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘	ระยะที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๙	ระยะที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๙
๑. อาคาร	อาคารชนิดที่ ๑ อาคารอยู่อาศัย	-	ประเภท ก.	ประเภท ข.
	อาคารชนิดที่ ๒ อาคารพาณิชย์	ประเภท ก.	ประเภท ข.	-
	อาคารชนิดที่ ๓ อาคารสถานพยาบาล	ประเภท ก.	ประเภท ข.	-
			ประเภท ก.	ประเภท ข.
๒. ที่ดินจัดสรร		-	ประเภท ก.	ประเภท ข.
๓. การเลี้ยงสุกร		-	ประเภท ก.	ประเภท ข.

ประเภทแหล่งกำเนิดมลพิษ	ระยะที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘	ระยะที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๙	ระยะที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๙
๔. ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน	-	ทุกขนาด	-
๕. แหล่งกำเนิดมลพิษอื่น นอกเหนือที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ - ๔ ที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ตั้งแต่ ๑๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวันขึ้นไป	-	ทุกขนาด	-

ข้อ ๓ แหล่งกำเนิดมลพิษตามข้อ ๒ ไม่รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ข้อ ๔ ในกรณีที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตรวจพบหรือมีผู้ร้องเรียน ปรากฏว่าเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามข้อ ๒ ไม่มีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งเป็นหนังสือตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษจัดให้มีผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

นางสาวปริญาพร สุวรรณเกษ

(นางสาวปริญาพร สุวรรณเกษ)
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ